

สกู๊ป หน้า 1

ใกล้ชิด "เครือไท"...ไต (ไทใหญ่) กับไทย มีพื้นฐานร่วมกัน คำพูดภาษาที่ใกล้เคียงกัน แต่เมื่ออยู่คนละประเทศ มีศูนย์กลางอำนาจต่างกัน ทำให้มีคำที่ต่างกัน เช่น คำพม่า คำสันสกฤต แต่ก็เป็เครือไท เชื้อสายเดียวกัน

ข้างต้นนี้เป็นคำกล่าวปาฐกถาของเจ้าถิ่นไส ไชยเย็นผู้อาวุโส ชาวไทใหญ่บนเวทีเสวนา "รู้จักเพื่อนบ้านและเครือญาติของเรา" ที่พิพิธภัณฑ์อารยธรรมลุ่มน้ำโขง มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (มฟล.) จ.เชียงราย จัดโดยเครือข่ายภาคประชาสังคม นักวิชาการ และสื่อมวลชน เมื่อช่วงปลายเดือนที่ผ่านมา

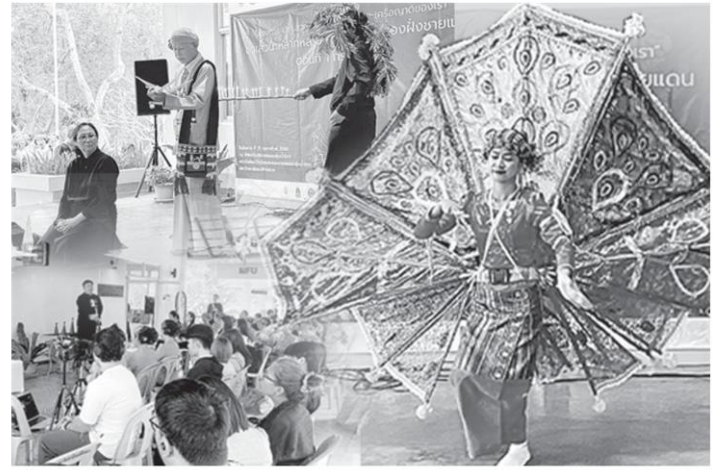
เจ้าถิ่นไสฯเข้ามาในประเทศไทยรวมแล้วเป็นเวลา 29 ปี ทำงานกู้ชาติไทใหญ่และร่วมงานกับหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของไทย ย้ำว่า...ในแง่ของพื้นที่ทางประวัติศาสตร์ เขตแดนรัฐชาติเพิ่งเกิดขึ้น พี่น้องเคยข้ามแดนข้ามภูเขาไปมาไม่ต้องมีเอกสาร ไม่ต้องมีพาสปอร์ต

"ประวัติศาสตร์ล้านนาและรัฐฉานใกล้ชิดกันมาโดยตลอด มีการแต่งงานของเจ้าฟ้าทั้งสองฝั่ง มีคำที่ว่าตราบไคที่สายน้ำสาละวินยังคงไหลไม่เหือดแห้ง ตราบไคที่เขาควายยังโค้ง สองฝั่งก็ยอมเป็นสายเครือญาติกัน สงครามไทยพม่าตลอด 4 ครั้ง ไทใหญ่มีอุดมการณ์ร่วมกับไทยตลอดมา"

สุดท้ายแล้วนั้นในการมองไปสู่อนาคต การอยู่รอดของประชาชนทั้งสองฝั่งเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด

นายเครือเดือน ตุงคำ ตัวแทนชุมชนไทใหญ่บ้านเทอดไท อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย เล่าให้ฟังว่า สมัยก่อนเราไปมาหาสู่ แต่เมื่ออังกฤษเข้ามาได้เอาสันปันน้ำบนภูเขาสูงเป็นเส้นแบ่งแยกประเทศ

ทำให้...พี่น้องต้องแยกอยู่ "ฝั่งพม่า" และ "ฝั่งไทย" "เราอยู่กันโดยไม่ต้องใช้ถ่านแปลเพราะมีภาษาที่คล้ายกัน สมัยก่อนเราไม่รู้ว่าเป็นเขตแดนตรงไหนเป็นไทยหรือพม่า ปัญหา

"รัฐฉาน" เชื้อสายไท พี่น้องฝั่งไทยฝั่งพม่า

ทุกวันนี้คือเมื่อกองกำลังกลุ่มขุนสาวางอาวุธเมื่อปี 1996 มีกองกำลังทหารราว 4 หมื่นคน แต่สหรัฐฯต้องการดำเนินคดีกับขุนสาวางและไทยปิดเส้นทางส่งเสบียง..."

ขณะที่ในกองทัพเมืองไตก็มีทหารแยกออก ทำให้ขุนสาวางถึงทางตันและมอบอาวุธให้พม่าตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ทหารว่าได้เจรจากับกองทัพพม่าและเอากองกำลังเข้ามาไว้แนวตะเข็บชายแดนไทย

ขณะที่ทางการไทยมีนโยบายรัฐกันชน ให้อยู่สงบ ชาวไทใหญ่ทุกคนรักประเทศไทยตั้งแต่สมัยสมเด็จพระนเรศวรที่สู้รบกับพม่าและช่วยให้เจ้าฟ้าไทยน้อยได้เมืองแสนหัวคินมา

"ชาวไทใหญ่ได้นำเอากระดูกของสมเด็จพระนเรศวรไว้ในสถูปเจดีย์พวกเราเคารพท่านมากเรามีความใกล้ชิดเคารพนับถือในหลวงทุกพระองค์เราหนีสงครามมาพึ่งพา ชาวไทใหญ่อยู่ประเทศไหนก็จะช่วยประเทศนั้นเราอยากให้เข้าใจว่าไทใหญ่ไม่ใช่พม่า เราเคยมีเจ้าฟ้าปกครองแผ่นดินของเราเอง"

"สำนักข่าวชายขอบ" www.transbordernews.com

in.th รายงานบรรยากาศเวทีเสวนาครั้งนี้ด้วยว่านอกจากจะมีการเสวนา จัดศิลปะการแสดงไทใหญ่แล้วยังมีอาหารไทใหญ่แจกจ่ายด้วย

ภาสกร จำลองราช "สำนักข่าวชายขอบ" เสริมว่าความผูกพันระหว่างคนไตกับคนไทยมีมายาวนาน โดยเฉพาะในภาคเหนือของไทยยังมีพี่น้องและเครือญาติอีกหลายกลุ่มชาติพันธุ์ที่สังคมไทยยังไม่ค่อยรู้จักและเข้าใจ จึงมีข้อเสนอว่าอยากให้จัดกิจกรรมในลักษณะนี้อีก ซึ่งก็คง ต้องหารือกันต่อไป

ปัจจุบันมีแรงงานจากฝั่งพม่า 1.5 หมื่นคนเข้ามาทำงานในเชียงราย แต่ยังมีอีกจำนวนหนึ่งที่ไม่ได้จดทะเบียน ขณะนี้ร้านอาหารใหญ่ๆในเมืองเชียงรายก็ถูกเป็นคนไตเกือบทั้งหมด อย่างไรก็ตามเมื่อมีความขัดแย้งในประเทศพม่า ทำให้คนจากฝั่งพม่าข้ามแดนมาไทยทุกวัน

โดยเฉพาะภายหลัง "รัฐประหาร" ในพม่าเมื่อปี 2564

สืบสกุล กิจนุกร อาจารย์ประจำสำนักวิชาการนวัตกรรมการศึกษาม.แม่ฟ้าหลวง ผู้ก่อตั้งศูนย์ช่วยเหลือแรงงานข้ามชาติ จ.เชียงราย บอกอีกว่า ประเด็นนี้เดิมเราคิดว่ามีแค่คนหนุ่มสาวเข้ามาไทยเพื่อแสวงหาชีวิตที่ดีกว่า แต่พบว่าปัจจุบันมีผู้สูงอายุเดินทางมาเยอะขึ้นเพราะความขัดแย้งในพม่ายังไม่จบง่ายๆ

...เป็นเรื่องที่พวกเขาหนักอึ้งแต่ไม่สามารถขึ้นทะเบียนได้เพราะไม่มีนายจ้าง ต้องอยู่หลบๆซ่อนๆเป็นเรื่องที่เรากำลังเผชิญหน้าอยู่เพราะมีชายแดนติดกัน

ดร.ศิรดา เขมานิภูธนา โท อาจารย์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เสริมว่า ภายหลังรัฐประหาร การสู้รบในประเทศพม่ามีความรุนแรงมากขึ้นซึ่งส่งผลกระทบต่อการย้ายถิ่นฐานของประชาชนทั้งในรัฐฉานและพื้นที่ต่างๆของพม่าเราเห็นความขัดแย้งการเมืองเชิงชาติพันธุ์ในพม่ามาโดยตลอด

ทั้งเรื่องนโยบายจากส่วนกลางที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนและการกดทับชาติพันธุ์ ทางการพม่าพยายามทำให้ทุกคนเป็นคนพม่าเหมือนเขาหมด จึงมีนโยบายต่างๆออกมาบังคับโดยตลอด ทำให้ชีวิตของทุกคนในพม่าได้รับผลกระทบและการแก้ไขปัญหาของรัฐบาลพม่าก็ไม่เคยได้ผล

เมื่อมองที่ "รัฐฉาน" จะเห็นถึงความขัดแย้งที่ซับซ้อนมาก เพราะมีความหลากหลายชาติพันธุ์ รวมทั้งความขัดแย้งในคนไทใหญ่ด้วยกันเองเพราะมี 2 กองกำลังทั้งกองทัพรัฐฉานเหนือและใต้

"ถ้าเราคิดถึงพม่าในอนาคต ฝ่ายต่อต้านมักนึกถึงคำว่าประชาธิปไตยแบบสหพันธรัฐ ซึ่งเป็นโจทย์ที่สำคัญที่ต้องหาเวทีพูดคุยกันเพื่อให้รัฐฉานคุยกันให้ได้...หากไม่สงบคนที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดคือคนไต ทุกวันนี้ผลกระทบมาสู่ประชาชนไม่ใช่มาจากส่วนกลางเท่านั้น แต่เป็นการสู้รบในพื้นที่กันเองด้วย"

"รัฐฉาน" มีทรัพยากรมีค่ามากมายและมีทิวทัศน์ที่สวยงาม ดังนั้นผลประโยชน์ต่างๆเหล่านี้ควรตกถึงประชาชนไม่ควรอยู่ในมือใครคนใดคนหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีเรื่องอาชญากรรมข้ามชาติ ทั้งยาเสพติด สแกมเมอร์และกาลีโน ทั้งหมดเกี่ยวข้องกับประชาชน

"รัฐฉาน" มีทรัพยากรมีค่ามากมายและมีทิวทัศน์ที่สวยงามดังนั้นผลประโยชน์ต่างๆเหล่านี้ควรตกถึงประชาชน ไม่ควรอยู่ในมือใครคนใดคนหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีเรื่องอาชญากรรมข้ามชาติ ทั้งยาเสพติด สแกมเมอร์และกาลีโน ทั้งหมดเกี่ยวข้องกับประชาชน